

ÖSSZEFOGLALÓ
A MÁTYÁS-HEGYI FILOXÉRA-BARLANGBAN

4763/41

2024-BEN VÉGZETT BARLANGKUTATÓ
TEVÉKENYSÉGEMRŐL

Szerkesztette: Szabó Zoltán

2025. február 15.

A barlang felfedezése és bemutatása:

A budapesti Mátyás-hegyen 2003 január 12-én terepbejárás során kisebb, felszakadásra utaló objektumra bukkantam.

Akkor az üreg kb. 2 köbméter űrtartalmú volt, és a közepén egy vashordó pereme látszott. Akkor az üreget Hordós-lik néven jegyeztem. Észlelését nem jelentettem.

A közelmúltban ismét érdeklődési körömbe került a Mátyás-hegyi-barlang és a DK-i kőfejtő barlangjainak lehetséges összefüggése. Idén nyáron felkerestem a fenti objektumot. Az egykori kisebb kőfejtőudvar peremén nyíló fülke szinte teljesen fel volt töltődve.

2023. október 23-án kutatótársaimmal próbabontást végeztem a Hordós-likban.

A környezetre jellemző kommunális hulladék és avar keverékéből álló összlet kb. fél méter vastagságú volt, ezt szelektálva az egykori szőlőterasz szintjét követve, ill. azt „utánozva” depóteraszt alakítottunk ki. A hulladékot külön összegyűjtöttük. Csakhamar előkerült a „hordó” pereme is, amiről kiderült, hogy annak csak a felső karimája lett ide beásva. Az emberi beavatkozásnak nyomai innen végig követhetők voltak, az áthalmazott kitöltésben avar, szemét, és a felszínről behullott törmelék keveredett.

Az üregben régi vashordó darabjai most is bent vannak. Szemben északias irányba egy rövidebb kúszójárat nyílt meg. Korábbi bontásra utaló nyomok, ha nem is egyértelműen, de észlelhetők.

Az üreg a felszínhez közeli epikarsztos zónában helyezkedik el. Keveredési korrózióra utaló nyomok kisebb felületeken észlelhetők, de ezek lehetnek beszivárgásos oldódás nyomai is. Az üreg egyértelműen „kovásodási” zónában van, a törmelék és a befoglaló kőzet anyagában jelentősebb mennyiség van jelen ebből a típusú átalakult kőzetben.

Maga az objektum a Mátyás-hegyi kőfejtő felső pereméhez közel nyílik. Az alatta ismert barlangokhoz képest az elhelyezkedése kedvező lehet a továbbkutatás szempontjából, ugyanis a Mátyás-hegyi-barlang Tűzoltó-ág nevű szakasza és a Mátyás-hegyi DK-i kőfejtő barlangjai között, azoknál 50 méterrel magasabban található.

Akkor az üreget Hordós-lik munkanévvel kezeltem, és bejelentését is ezzel a névvel tettem meg, 2023 október 27-én. A bejelentés után úgy döntöttem, hogy a barlang nevét ne egy rozsdás vashordó maradványa adja meg. Mivel a terület a filoxéra járvány által sújtott egykori szőlőteraszok között van, amelyek részben ma is megvannak még, méltóbbnak tartottam a barlang nevét az óbudai „jó Kadarka” eltűnéséért felelős kártevő járványhoz kötni.

Mivel elhelyezkedése kedvező a két kőfejtő barlangjai közötti összefüggés további vizsgálatához, kutatását tervbe vettem, és kutatási engedélyt kértem a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságától. Az engedélyt 2024 május 7-én megkaptam.

2024-ben egy alkalommal végeztünk kisebb bontást a Filoxéra-barlangban, mivel május után már kutatótársaim idő hiányában nem tudtak részt venni a kutatásban.

2025-ben folytatjuk a barlang kutatását.

Barlang neve: **Filoxéra-barlang**

Kataszteri száma: **4763-41**

A kutatással érintett barlangszakaszok: A barlang bejáratí szakasza

A vagyönkezelői hozzájárulás jogosultja: **Szabó Zoltán**

Vagyönkezelői hozzájárulás kibocsátója, száma: **DINPI/2193-0/2024**

Vagyönkezelői hozzájárulás lejáráta: 2026.december 31.

Vagyönkezelői hozzájárulás módosításának száma (ha van): ---

Jelentés időszaka: 2024.

Kutatásvezető: **Szabó Zoltán**

Kutatásvezető-helyettes: -

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva): 0 m, 0 m

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése: 3 méter

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén: 5 m, -1,5 m

A jelentés lezárásának időpontja: **2025. 02. 15.**

Barlang neve: Filoxéra-barlang

A bejárat koordinátái: 47,533889 19,018611

A bejárat tszf. magassága 247,5 m

Befoglaló kőzet: budai márga

A barlang hossza (becsült): 5 méter

A barlang mélysége (becsült): 1,5 méter

A Filoxéra-barlang megtisztított bejárata a kutatás megkezdése előtt (2023)

A barlang bejáratának környezete a bontások után

A barlangtani munkacsoport helyszínelése 2024-ben

A jelentést összeállította: Szabó Zoltán

Szentendre, 2025. február 15.

ÖSSZEFOGLALÓ
A MÁTYÁS-HEGYI KELETI-KŐFEJTŐ 17. SZÁMÚ BARLANGJÁBAN

4763/16

2024-BEN VÉGZETT BARLANGKUTATÓ
TEVÉKENYSÉGEMRŐL

Szerkesztette: Szabó Zoltán

2025. február 15.

Összefoglalás:

A Keleti-kőfejtő alsó udvarában nyíló 17-es barlang kutatását előzőleg a Pagony csoport végezte, azonban a kitöltés már kézi erővel nem volt jöveszthető.

Sajnos tárgyévben nem végeztünk feltáró kutatást a barlangban. Ennek az volt az oka, hogy (szerencsére) szinte mindenkinek komoly átalakulási folyamat zajlott a magánéletében.

Több alkalommal is jártam a helyszínen és egyelőre kisebb bontásokat végeztünk a bejárat közelében, tereprendezési célokkal.

Reményeink szerint 2025-ben már újra folytatni tudjuk a kutatásainkat minden területen. Ezért szeretném kutatási engedélyemet megújítani a következő évekre.

Barlang neve: **Keleti-kőfejtő 17. sz. barlangja**

Kataszteri száma: **4763-16**

A kutatással érintett barlangszakaszok: A barlang bejárat szaka

A vagyonkezelői hozzájárulás jogosultja: **Szabó Zoltán**

Vagyonkezelői hozzájárulás kibocsátója, száma: **DINPI/944-1/2022**

Vagyonkezelői hozzájárulás lejárata: 2024.december 31.

Vagyonkezelői hozzájárulás módosításának száma (ha van): ---

Jelentés időszaka: 2024.

Kutatásvezető: **Szabó Zoltán**

Kutatásvezető-helyettes: -

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva): 9 m, -1 m

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése: 0 méter

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén: 9 m, -1 m

A jelentés lezárásának időpontja: **2025. 02. 15.**

A jelentést összeállította: Szabó Zoltán

Szentendre, 2025. február 15.

ÖSSZEFOGLALÓ
A KLOTILD-BARLANGBAN

4830/1

2024-BEN VÉGZETT BARLANGKUTATÓ
TEVÉKENYSÉGEMRŐL

Szerkesztette: Szabó Zoltán

2025. február 15.

Összefoglalás:

A Klotild-barlang kutatásában bekövetkezett jelentős fordulat, amely új barlangszakasz feltárását eredményezte, a térség hévizes barlang fejlődésének további kutatását tűzte ki célul.

Sajnos a tárgyévben nem sikerült feltáró kutató tevékenységet végezni a barlangban. Ennek egyszerű oka van, kollektívánk tagjai komolyabb magánéleti átalakításokon mennek keresztül. Reményeim szerint a következő időszakban több energiánk és időnk lesz a kitűzött feladatok elvégzésére.

Barlang neve: **Klotild-barlang**

Kataszteri száma: **4830-1**

A kutatással érintett barlangszakaszok: -

A vagyonkezelői hozzájárulás jogosultja: **Szabó Zoltán**

Vagyonkezelői hozzájárulás kibocsátója, száma: **DINPI/942-1/2022**

Vagyonkezelői hozzájárulás lejárata: 2024. december 31.

Vagyonkezelői hozzájárulás módosításának száma (ha van): ---

Jelentés időszaka: 2024.

Kutatásvezető: **Szabó Zoltán**

Kutatásvezető-helyettes: -

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatás megkezdésekor (a jelentési időszakra vonatkoztatva): **142,3 m -17,5 m**

A kutatás során talált új barlangszakaszok hossza, vertikális kiterjedése: 0 méter

A barlang hossza és vertikális kiterjedése a kutatási jelentési időszak végén: **142,5 m, -18 m**

A jelentés lezárásának időpontja: **2025. 02. 15.**

A jelentést összeállította: Szabó Zoltán

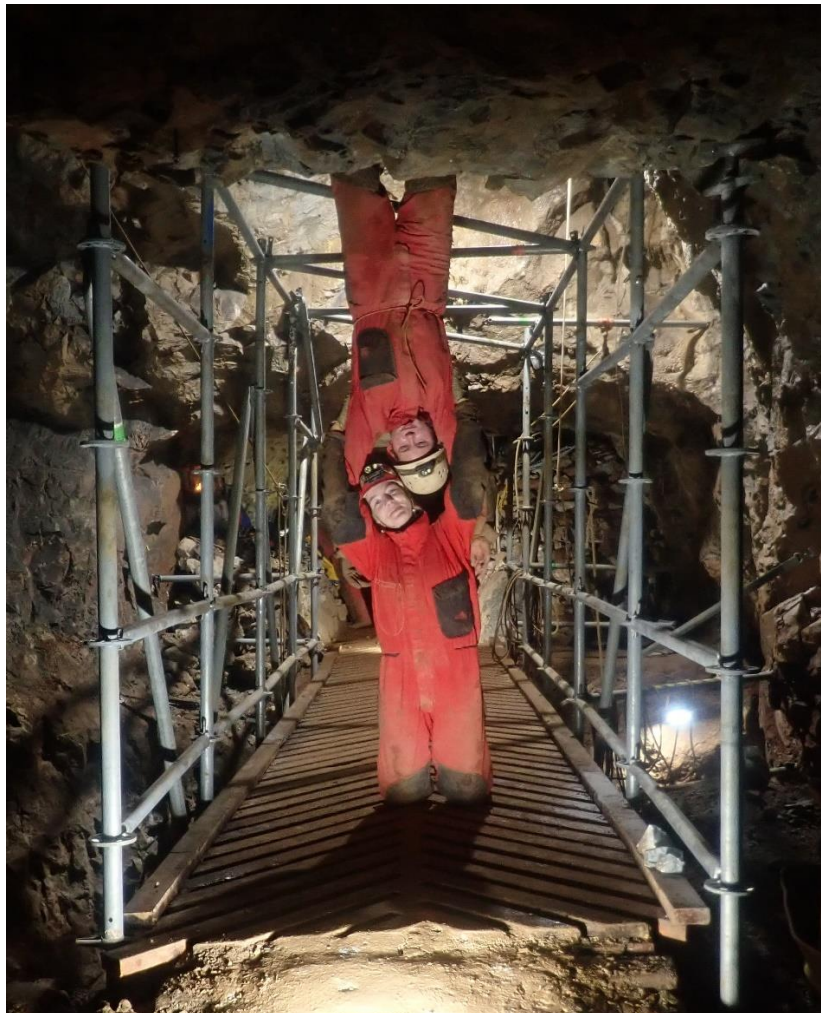
Szentendre, 2025. február 15.

ÖSSZEFOGLALÓ
AZ ESZTRAMOSI FELSŐ-TÁRÓ 1.SZ. BARLANGJÁBAN

5412/5

2024-BEN VÉGZETT BARLANGKUTATÓ
TEVÉKENYSÉGEMRŐL

Szerkesztette: Szabó Zoltán

2025. február 15.

AZ ESZTRAMOSI FELSŐ-TÁRÓ 1. SZ. BARLANGJÁNAK KUTATÁSA 2024-BEN.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az egyes számú barlang kutatását 2019 szilveszterén kezdtük. A 17 méter magas Cseppköves-hasadék bontását előbb a táró északkeleti oldalán kezdtük, a később Gömbüstökösnek elnevezett területen. Amikor kisebb létszámmal érkeztünk a kutató hétvégéken, akkor a táró délnyugati oldalán nyíló lapos fülkét bontottuk. A járvány idején ennek a résznek a bontását végeztük, ezért maradt rajta a Covid-fülke elnevezés. A Covid-fülke talpszint süllyesztésével indult meg a Nagy-hasadék teljes feltárása. A Gömbüstökös területének szálkő talp szerkezete a hasadék középpontja felé lejt. Eléri a Taigetosz sziklapillérjét, majd ott töredezett zónában, de a Helikites-akna aljának szintjéből nézve aláhajlik, további lehetőséget feltételezve arra, hogy az északias irány is nyitott. A Taigetosz sziklapillérének eltávolítása után újra biztonságossá vált az előző évben elért végpont környezete.

2024-ben gyakorlatilag a 2022. év végén elért talpszint megközelítése és bontása volt a cél. Ez meg is valósult. Azonban ebben az évben az előző évekhez képest, szabadidő hiányában csak néhány napot töltöttünk.

A FELTÁRÁS MENETE 2024-BEN

A jelentés zárását megelőzően egy évvel korábban, 2023. február első hétvégéjén jutottunk el a feltárás folyamatában odáig, hogy a Covid-fülke irányában végzett bontás hét méter mélységben zajlott a bánya talpszintjéhez képest. Az akkor már erősen repedezett cseppköves fal, a Taigetosz sziklataraja a kitöltés kitermelésével szabályosan a levegőben lebegett. Gyakorlatilag mindenhol át lehetett látni alatta, és a Covid felőli oldalon, több helyen függőleges repedések is keletkeztek. Hogy nem rogyott össze, az csak azért volt, mert némileg kötődött a szálkőzethez. A sziklapillért ezért kellett beomlasztani a hasadékba. Megkezdődött a nagyobb blokkokra tört néhány tonnás kőzetanyag kitermelése.

2024-ben összesen hat napot töltöttünk a Felső-táró barlangjainak kutatásával. Az elmúlt öt év után, december 31-én a bányában ünnepeltük a **90. napot**.

Nyolc méter mélységet értünk el az aknában. A kis oldalfülke, ami a hét méteres mélység elérésekor megnyílt, most kényelmesen megközelíthető, és tovább bontható. Amire nem számítottam az az, hogy már megint robbantási kőzetliszt jött az akna aljáról.

Néhány kép 2024-ből:

Ebédszünet a bánya előtt.

Keresztes Andi (KERI) fest. Most már ilyen is van. Mindenkinek megvan a kis feladata, amiben el tud mélyedni. A kutvez fel s alá járkál, ellenőriz, mérícskél, rajzol, fotóz. Megy a végpont, van, aki követ aprít, van ki vödöröz, felad. Van, ki húzza, borítja, vannak akik eltolják a furikot. Készül a depó, és van, aki a „múzeumot” igazgatja, van, aki geológiai felvételezést készít, és van ki karbantartó munkákat végez. Az aprók pedig kis hasadékokat bontogatnak szorgalmasan.

Aki néha ide látogat, el se hiszi, hogy itt tényleg így zajlik az élet.

A híd alatt

Az akna aljának takarítása. Elértük ugyan a két évvel ezelőtti mélységet, és tovább is mélyíthető. De újabb feladat lesz a Taigetosz pillér első blokkjának biztosítása.

2024-ben kutatási engedélyünk megújításra került. Ezúton is köszönjük az Aggteleki Nemzeti Park támogatását.

Szabó Zoltán

kutatásvezető

ÖSSZEFOGLALÓ
A BARADLA-DOMICA-BARLANGRENDSZERBEN

5430/1

2024-BEN VÉGZETT BARLANGKUTATÓ
TEVÉKENYSÉGEMRŐL

Szerkesztette: Szabó Zoltán

2025. április 15.

A BARDALA-DOMICA-BARLANGRENDSZER KUTATÁSA 2024-BEN.

ÖSSZEFOGLALÁS

Az elmúlt években a Baradla kutatását sem tudtuk az elmúlt évek intenzitásával kutatni. Próbabontásokat végeztünk, és a tapasztalatok alapján a *Kardbojtnál* kívánunk a továbbiakban feltáró kutatást végezni. Természetesen a kürtőmászások folytatása mellett. Ez utóbbira került sor a 2024-es szilveszteri kutatótáborunk során. A célterület a *Pindushoz* közeli, az engedélyben 44. sz. objektumként bejegyzett un. *Narancs-kürtő* volt. A mászást ezúttal is Kunisch Péter és Kunisch Gyöngyvér vitte véghez. Mellékelten csatolom a mászók által készített (élmény) beszámolót, valamint a *Pindus* melletti *Agyag-hegy* –még mindig nem teljesen kész komplex szelvényét, a kimászott kürtővel kiegészítve.

Szentendre, 2025. április 15.

Tisztelettel:

Szabó Zoltán

kutatásvezető

Akár már hagyományosnak is mondható év végi kürtőmászásunk idei célpontja a Baradla Pindusnál található kürtője volt. Az indulás kicsit döcögősen sikerült, és némi kitérővel, mert Mohától még meg kellett szerezni a nagy alumínium létrát, amivel gondoltuk megkönnyítjük a kürtőmászás első tágasabb részének leküzdését, így elég későn értünk a Vörös-tói bejáráshoz, ahonnan a legkönnyebben meg lehetett közelíteni az objektumot. Már teljes menetfelszerelésben, hónunk alatt a lajtorjával indultunk volna, amikor eszünkbe jutott, hogy nem tettük el a kötelet. Gondoltuk kihasználnuk a Füredi kollektíva fiatal lelkes tagjainak erejét és rájuk bíztuk a létrát, hogy addig is vigyék le nekünk, míg elővesszük a kötelet. Hosszas kocsiátvizsgálás után szembesültünk vele, hogy bizony a kötel Márk autójában maradt, így egy csoffadt, kiszuperált rövidke vontatókötéllel, kicsit csüggedten vágtunk neki felfedező utunknak. Elkeseredésünket hamar felváltotta a meglepetés, amikor a lépcsősor alján megtaláltuk kürtőmászásunk segédeszközét a falnak támasztva. Vagy ők is elvesztették a lelkesedést, vagy nem tudták, hol is van a Pindus, de a továbbiakban ránk hagyták ennek menedzselését. Nem is gondolná az ember milyen humoros a barlang meanderező járataiban, sokszor lépcsőn le és fel haladni egy 8 méteres, három tagú létrával. Ahogy telt az idő, egyre nehezebb lett a teher és egyre kevésbé volt vicces a haladás, de végül a korábban oly rövidnek tűnő szakaszt fél óra alatt sikerült leküzdni. Az akció a műszer kalibrálásával kezdődött, amit Zoli gálánsan rám hagyott. Szerencsére találtunk egy klassz kis zugot, ahol hála Balázs kitartó türelmének, aki belénk verte a tudást, elsőre sikerül. Végre nekikészültünk a mászásnak, majd többszöri próbálkozás után nagyjából sikerült megfelelően odatámasztani a tökéletesen egyenetlen talajra a kissé imbolygó létrát. Kagyó magabiztosan haladt felfelé, míg én vasmarokkal próbáltam fogni a létrát és elhítni magammal, ha megbillen, lesz bármilyen esélyem is megtartani azt. Szerencsére épp felért a szűkebb rész peremére, ahol hitvány kis kötelünkkel Kagyó megpróbálta rögzíteni a felső fokot. Nem adta magát könnyen, irtó kemény volt a kőzet, de a pontnak biztosnak kellett lenni, mert a későbbiekben ez szolgáltatta a standhelyet is, azaz az én pozícióm, ahonnan biztosítottam a mászást. A fokhagymaszagú küzdelemben, bekerültek a nittek, elkezdődhetett a mászás. Míg várakoztam szemügyre vettem a helyszínt és egészen biztatónak tűnt a magasra felnyúló kürtő. Valamikor jelentősebb víz is jöhetett itt le, mert a kürtő aljában lévő „gödör”-ből egy kisebb vízmosta hasadék alakult ki az agyagban, egészen a patak mederig. Ahogy a standban állva szemügyre vettem az oly keménynek bizonyult kőzetet, apró kis tengeri lilium (Crinoidea) fossziliákra lettem figyelmes. Ahogy alaposabban körülnéztem több szép példányt is felfedeztem, különböző keresztmetszetben kipreparálódva a falban, ezért a „Fokhagymás liliumkert” elnevezést adtuk a helynek. Sajnos a vontató kötel nem túl sokáig tartott, így az első napba épp csak pár tagnyi mászás fért bele.

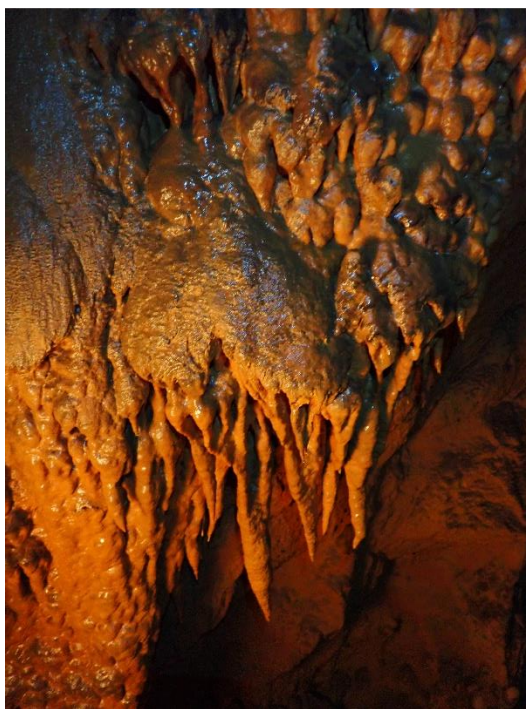
Másnap nagy lelkesen immáron megfelelő kötéllal felvértezve érkeztünk a helyszínre, ahonnan folytatva a mászást, Kagyó gyors, gyakorlott technikával haladt a kürtőbe felfelé. Eleinte még hosszabban, majd ahogy távolodott egyre rövidebb utasításokból álló beszélgetések hangoztak el, összeszokott párosunk ezekből a szavakból is tudja, mit vár tőle a másik, éppen hol tart, mire van szüksége. Az előző napi forgalomhoz képest ez a nap csendes volt, egy lélek sem járt felénk, csak a mi hangunk töltötte be a teret: „Kötél!”, „Fellépek” „Húzz be!” Egyszer csak hangokra lettem figyelmes, Moha érkezett Lucával. A másnap éjjelre tervezett máglya felépítése után, gondolták meglátogatnak minket, megnézik hol tartunk, mire jutottunk. Elmeséltem nekik az aktuális helyzetet, majd Kagyó jelezte, hogy felért, mehetek utána térképezni. Lassan haladtam, ami így, hogy többen vártak rám

egyre jobban frusztrált, de semmit sem szerettem volna figyelmen kívül hagyni, felvettem számos segédpontot is a méréshez, hogy később ezek segítségével tudjam elkészíteni a pontos térképet. A mosott falak, néhol kitágultak, kicsit kanyarodtak, felfelé egyre jobban elkeskenyedtek, majd egy kisebb párkány is megosztotta a kürtőt, melyben kisebb-nagyobb cseppkőfolyások és benyúló kőélek is díszítették a falakat. A kürtő teteje sajnos kérlelhetetlenül és egyértelműen elszűkült, egy újabb, ezúttal hosszú, keskeny 36 méter magas „zsák” kerül a feltérképezett kürtőim listájára. Hála vendégeinknek, a létra egyik tagját rájuk bíztuk, így könnyítve felszerelésük súlyát. Az igencsak agyagossá vált létrát a csizmamosónál még alaposan lesikáltuk, hogy legközelebb is megkaphassuk Ildikó szent segédeszközét, mely a ház ereszaljdeszkáinak festésekor nélkülözhetetlen.

Kunisch Gyöngyvér (Tapsi) & Kunisch Péter (Kagyó)

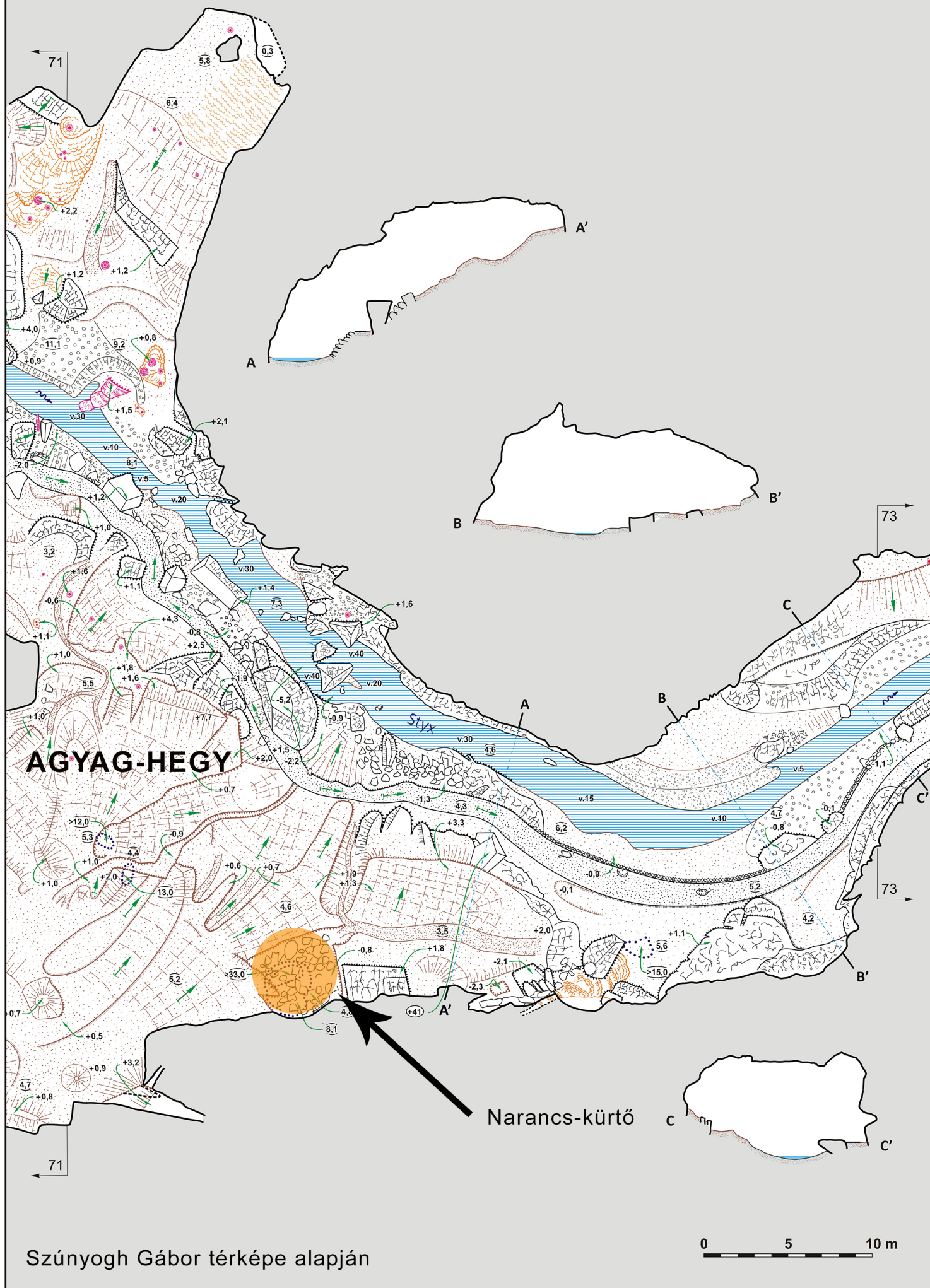
A Narancs-kürtő kimászásának pillanatai (K.Gy.)

Cseppkőképződmények egyike egy párkány közelében (K.Gy.

A „Fokhagymás liliomkert” egyik krinoideája (K.Gy.)

AGYAG-HEGY

Narancs-kürtő

Szúnyogh Gábor térképe alapján

0 5 10 m

A PINDUS MELLETTI “AGYAG-HEGY” KOMPLEX SZELVÉNYE
BARADLA-DOMICA-BARLANGRENDSZER

